

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาการใช้รูปแบบการเรียนแบบแก้ปัญหาของพิชชีนี ในรายวิชาฝึกปฏิบัติการพยาบาลอนามัยชุมชน 2 (พบ 487 ข) นำเสนอผลการศึกษาโดยลำดับ ดังนี้

1. รูปแบบการฝึกปฏิบัติการพยาบาลอนามัยชุมชน 2 (พบ 487 ข) โดยใช้การเรียนแบบแก้ปัญหาของพิชชีนี

1.1 การเปรียบเทียบรายละเอียดของการฝึกปฏิบัติการพยาบาลอนามัยชุมชน 2 (พบ 487 ข) รูปแบบปกติและรูปแบบการฝึกปฏิบัติแบบแก้ปัญหา

1.2 ปัญหาที่เรียนขณะฝึกปฏิบัติการแบบแก้ปัญหาซึ่งใช้พัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาของนักศึกษา

2. ผลสัมฤทธิ์การฝึกปฏิบัติการพยาบาลอนามัยชุมชน 2 ด้านความรู้ในการประเมินชุมชนของนักศึกษา
3. ความสามารถในการแก้ปัญหาของนักศึกษาก่อนและหลังฝึกปฏิบัติการ
4. ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการฝึกปฏิบัติการโดยใช้รูปแบบการแก้ปัญหาของพิชชีนี

1. รูปแบบการฝึกปฏิบัติการพยาบาลอนามัยชุมชน 2 (พบ 487 ข) โดยใช้การเรียนแบบแก้ปัญหาของพิชชีนี

1.1 การเปรียบเทียบรายละเอียดการฝึกปฏิบัติการพยาบาลอนามัยชุมชน 2 รูปแบบปกติและรูปแบบแก้ปัญหาได้ดังนี้

เวลา ประเด็น	รูปแบบปกติ	เวลา ประเด็น	รูปแบบแก้ปัญหา
ก่อนการฝึก การเลือกชุมชน ในการฝึก	<p>คุณลักษณะ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. หมู่บ้านชนบทจำนวนครัวเรือน 100-200 ครัวเรือน 2. ผู้นำชุมชนและประชาชนให้ความร่วมมือในการดำเนินงาน 3. สามารถเดินทางด้วยรถยนต์ โดยใช้ระยะเวลาประมาณ 30 นาที จากสถานศึกษา 	การเลือกชุมชน	<p>คุณลักษณะ เช่นเดียวกัน</p>

เวลา ประเด็น	รูปแบบปกติ	เวลา ประเด็น	รูปแบบแก้ปัญหา
การเตรียมเอกสาร ประกอบการฝึก	<ul style="list-style-type: none"> คู่มือการฝึกปฏิบัติ ระบุ กำหนดการปฏิบัติงานในแต่ละวัน คู่มือการนิเทศ จัดทำเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของชุมชน 	การเตรียมเอกสาร	<ul style="list-style-type: none"> คู่มือการฝึกปฏิบัติ ไม่ระบุ กำหนดการเปิดโอกาสให้นักศึกษาเป็นผู้กำหนดด้วยตนเอง คู่มือการนิเทศการฝึกปฏิบัติแบบแก้ปัญหา ไม่กำหนดเครื่องมือ แต่มีรูปแบบเครื่องมือให้นักศึกษาเลือกใช้โดยนักศึกษาสามารถคิดและปรับได้ตามต้องการ
การประสานงาน นักศึกษาในด้านการเตรียมพร้อม	<ul style="list-style-type: none"> นัดหมายล่วงหน้า เพื่อประชุมนิเทศในชั้นเรียน ก่อนเข้าชุมชนในภาคบ่าย 	การประสานงาน นักศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> นัดหมายล่วงหน้า เพื่อเข้าชุมชน และเริ่มกระบวนการฝึกปฏิบัติ ตั้งแต่วันแรก
ระยะเวลาฝึก วันที่ 1 ประชุมนิเทศ เวลา 08.00 น.	ผู้นิเทศ ประชุมนิเทศวิชาฝึกที่คณะ อธิบายรายละเอียดของลักษณะการฝึก โปรแกรมแต่ละวัน สิ่งที่นักศึกษาจะต้องเตรียม การแบ่งกลุ่มรับผิดชอบของนักศึกษาการคัดเลือกผู้นำกลุ่ม Independent Study เพื่อให้นักศึกษานำเสนอวิธีการทำงานแต่ละขั้นตอนต่อที่ประชุม	วันที่ 1 เข้าชุมชน เวลา 07.30 น.	<p>อาจารย์นิเทศนัดหมายนักศึกษาพร้อมกัน เวลา 07.30 น. เพื่อนำเข้าชุมชน ซึ่งแจ้งผลลัพธ์การฝึกปฏิบัติในบทบาทของพยาบาล โดยใช้กระบวนการพยาบาลอนามัยชุมชนในการดำเนินงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> นักศึกษาสำรวจชุมชนทางกายภาพโดยคร่าว ๆ
เวลา 13.00 น.	เข้าชุมชน เพื่อพบผู้นำชุมชนและเจ้าหน้าที่สาธารณสุข เพื่อรับฟังข้อมูลพื้นฐานของชุมชน ผู้นำกลุ่มแบ่งงาน		<ul style="list-style-type: none"> พบผู้นำชุมชนและเจ้าหน้าที่สาธารณสุข เพื่อรับฟังข้อมูลพื้นฐานของชุมชนเบื้องต้น

เวลา ประเด็น	รูปแบบปกติ	เวลา ประเด็น	รูปแบบแก้ปัญหา
ทำแผนที่	<ul style="list-style-type: none"> ● นักศึกษาร่วมกันทำแผนที่สังเขป ● ทำแผนที่สังเขป โดยนักศึกษาแบ่งเป็นกลุ่มย่อย และอาจารย์ติดตามนิเทศการปฏิบัติงาน ● นัดหมายเวลาเพื่อสรุปงานก่อนออกจากชุมชน เพื่อวางแผนการปฏิบัติงานในวันต่อไป 	เวลา 10.00 น. ทำแผนที่	<ul style="list-style-type: none"> ● นักศึกษาประชุมสรุปประเด็นปัญหาของชุมชน แสวงหาวิธีการศึกษาสภาพปัญหา โดยการระดมสมอง (พิชชีนี ขั้นตอน ① ขึ้นสืบเสาะค้นหา) ● นักศึกษานำเสนอกระบวนการอนามัยชุมชน เพื่อแสวงหาข้อเท็จจริงของสภาพปัญหา ● ผู้นำกลุ่มนักศึกษาระดมความคิดและตกลงกำหนดระยะเวลาการดำเนินกิจกรรมตลอดโครงการ ● กลุ่มนักศึกษาที่รับผิดชอบแผนที่สังเขป สร้างความเข้าใจในวิธีการทำ และแบ่งพื้นที่รับผิดชอบให้แก่กลุ่มย่อย ● นักศึกษาร่วมกันทำแผนที่สังเขปหมู่บ้าน ● ประชุมสรุปงาน ประเมินปัญหาที่พบ วิธีการแก้ไขปัญหา (พิชชีนี ขั้นตอน ② → ③ : แก้ปัญหาและสร้างความรู้) ● ตรวจสอบผลการดำเนินกิจกรรมกับเป้าหมายที่กำหนด (ภาคผนวก ข) ● นักศึกษาแต่ละคนบันทึกการเรียนรู้การฝึกปฏิบัติงานประจำวัน (ภาคผนวก ข)

เวลา ประเด็น	รูปแบบปกติ	เวลา ประเด็น	รูปแบบแก้ปัญหา
<p>วันที่ 2 ทำแผนที่สังเขป (ต่อ)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● ทำแผนที่สังเขป โดยนักศึกษาแบ่งกลุ่มย่อยรับผิดชอบเฉพาะพื้นที่ ● ผู้นำกลุ่มแผนที่และสมาชิกร่วมกันต่อแผนที่คร่าว ๆ ● ประชุมกลุ่มเพื่อวางแผนดำเนินการในลำดับต่อไป 	<p>วันที่ 2</p> <p>เก็บรวบรวมข้อมูล</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● ประชุมวางแผนปฏิบัติงาน ผู้นำกลุ่มแผนที่แบ่งเขตการสำรวจเพื่อให้ได้ข้อมูล สภาพกายภาพของชุมชนอย่างครบถ้วน ● การตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน เพื่อวางแผนในกิจกรรมลำดับต่อไป ● ผู้นำกลุ่มรวบรวมข้อมูล นำเสนอเครื่องมือในการเก็บข้อมูลโดยเป็นแบบสอบถามมาตรฐานในการฝึกปฏิบัติปกติ แต่นักศึกษาระดมความคิดเพื่อปรับปรุง เพิ่มเติม และตัดทอนบางส่วน เพื่อให้ได้ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของกลุ่ม ● นักศึกษาจับคู่ ทดลองใช้เครื่องมือเพื่อประเมินความเข้าใจเบื้องต้น ● นักศึกษาแต่ละคนใช้แบบสอบถามกับประชากรในชุมชนคนละ 1 รายและกลับมาประชุมเพื่อสรุปปัญหาและรวบรวมอุปสรรคในการฝึกปฏิบัติงาน ● ตรวจสอบผลการดำเนินการเทียบกับเป้าหมาย ● นักศึกษาแต่ละคนบันทึกการเรียนรู้ประจำวัน

เวลา ประเด็น	รูปแบบปกติ	เวลา ประเด็น	รูปแบบแก้ปัญหา
วันที่ 3 เก็บรวบรวมข้อมูล	<ul style="list-style-type: none"> ● ทำความเข้าใจแบบสอบถาม โดยกลุ่มนักศึกษาผู้รับผิดชอบ อธิบายประเด็นคำถามและเกณฑ์การใช้ในการประเมิน ● เข้าร่วมชมชมน ● ผู้นำกลุ่มจัดแบ่งพื้นที่รับผิดชอบ ● นักศึกษารวบรวมข้อมูลตามเขตพื้นที่รับผิดชอบ ● กลุ่มผู้รับผิดชอบตรวจสอบจำนวนรายชื่อที่สัมภาษณ์ เพื่อวางแผนการปฏิบัติงาน 	วันที่ 3 เก็บรวบรวมข้อมูล	<ul style="list-style-type: none"> ● เข้าร่วมชมชมน ● ผู้นำกลุ่มรวบรวมข้อมูลแบ่งพื้นที่ความรับผิดชอบการสัมภาษณ์ประชาชนแก่สมาชิกกลุ่ม ● นักศึกษารวบรวมข้อมูลตามเขตพื้นที่รับผิดชอบ ● ประชุมสรุปผลการดำเนินงาน พบปัญหาซึ่งต้องดำเนินการแก้ไข (พีชชีนิ ขึ้นตอน ① → ② → ③ → ④) ● ตรวจสอบผลการดำเนินการเทียบกับเป้าหมาย ● นักศึกษาแต่ละคนบันทึกการเรียนรู้ประจำวัน
วันที่ 4 เก็บรวบรวมข้อมูล	<ul style="list-style-type: none"> ● เข้าร่วมชมชมน ● รวบรวมข้อมูลตามพื้นที่รับผิดชอบ ● กลุ่มผู้รับผิดชอบในการรวบรวมข้อมูล ติดตามแบบสอบถาม ซึ่งได้รับการบันทึกและตรวจสอบแล้ว นับจำนวนและสรุปผลการดำเนินการ เปรียบเทียบกับ เป้าหมาย 	วันที่ 4 วิเคราะห์ข้อมูล	<ul style="list-style-type: none"> ● ปฏิบัติงานที่คณะ ● กลุ่มรับผิดชอบในการรวบรวมข้อมูลรวบรวมแบบสอบถามทั้งหมด เพื่อตรวจสอบในขั้นตอนการบรรณาธิกรข้อมูล ● นักศึกษาแต่ละคนช่วยบรรณาธิกรข้อมูลและแลกเปลี่ยนตรวจสอบอีกครั้ง ● ตรวจสอบผลการดำเนินการเทียบกับเป้าหมาย

เวลา ประเด็น	รูปแบบปกติ	เวลา ประเด็น	รูปแบบแก้ปัญหา
	<ul style="list-style-type: none"> ● ประชุมกลุ่ม เพื่อสรุปงาน ปรับแผนและแก้ปัญหา 		<ul style="list-style-type: none"> ● นักศึกษาแต่ละคนบันทึก การเรียนรู้ประจำวัน
วันที่ 5 วิเคราะห์ข้อมูล	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้นำกลุ่มจัดประชุมเพื่อ แบ่งหน้าที่รับผิดชอบในการ วิเคราะห์ข้อมูล ● กลุ่มผู้นำวิเคราะห์ข้อมูลนำ เสนอวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลแก่ ที่ประชุม ● กลุ่มย่อยรับข้อมูลและ ดำเนินการตามขั้นตอน 	วันที่ 5 นำเสนอข้อมูล	<ul style="list-style-type: none"> ● กลุ่มผู้นำการเสนออธิบาย รูปแบบ ขั้นตอน วิธีการต่อ สมาชิกกลุ่มใหญ่ ● นักศึกษาแต่ละกลุ่มย่อย รับผิดชอบดำเนินการนำเสนอ ข้อมูลของตนต่อที่ประชุม ● ที่ประชุมทุกคนร่วมกัน แสดงความคิดเห็นเพื่อให้เกิด ความสมบูรณ์ของการนำเสนอ ข้อมูล (พิชชีนี้ ขั้นตอน ① → ② → ③ → ④) ● ตรวจสอบผลการดำเนินการ เทียบกับเป้าหมาย ● นักศึกษาแต่ละคนบันทึก การเรียนรู้ประจำวัน
วันที่ 6 เวลา 08.00-12.00 น. นำเสนอข้อมูล	<ul style="list-style-type: none"> ● ตรวจสอบข้อมูล ● จัดทำการนำเสนอข้อมูล ● นำเสนอข้อมูลของแต่ละ กลุ่มย่อยต่อที่ประชุม ● กลุ่มรับผิดชอบการสรุป ปัญหาอธิบายวิธีการแก่ที่ประชุม ● นักศึกษาทุกคนร่วมกัน สรุปปัญหา 	วันที่ 6 เวลา 08.00-16.00 น.	<ul style="list-style-type: none"> ● นักศึกษาทุกคนร่วมกัน สรุปปัญหา เสนอข้อวินิจฉัย ทางการแพทย์ จัดลำดับ ความสำคัญของปัญหา เสนอ กิจกรรมและวางแผนในการ ดำเนินกิจกรรม ● ตรวจสอบผลการดำเนินการ เทียบกับเป้าหมาย

เวลา ประเด็น	รูปแบบปกติ	เวลา ประเด็น	รูปแบบแก้ปัญหา
			<ul style="list-style-type: none"> ● นักศึกษาแต่ละคนบันทึกการเรียนรู้ประจำวัน
<p>วันที่ 7</p> <p>จัดลำดับความสำคัญของปัญหา เขียนแผนงาน โครงการ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● กลุ่มรับผิดชอบ การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา ดำเนินการเป็นผู้นำในการปฏิบัติ ● ประชุมกลุ่มเพื่อเขียนแผนงานโครงการ 	<p>วันที่ 7</p> <p>เขียนแผนงาน โครงการ เตรียมกิจกรรม</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● นักศึกษาแบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 เข้าร่วมชมนำเสนอข้อมูลแก่ผู้นำประชุม และประชาชน พร้อมทั้งศึกษาความเป็นไปได้ของการดำเนินกิจกรรมในชุมชนโดยประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ● กลุ่มที่ 2 เขียนโครงการ จัดเตรียมอุปกรณ์ สื่อสำหรับดำเนินกิจกรรม ● ประสานงานระหว่างกลุ่ม 1 และกลุ่ม 2 เพื่อเตรียมกิจกรรมในชุมชน ● ตรวจสอบผลการดำเนินการเทียบกับเป้าหมาย ● นักศึกษาแต่ละคนบันทึกการเรียนรู้ประจำวัน
<p>วันที่ 8</p> <p>นำเสนอแผนงาน</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● แต่ละกลุ่มย่อมนำเสนอแผนการดำเนินกิจกรรม 	<p>วันที่ 8</p> <p>เวลา 09.00-12.00 น. จัดกิจกรรม</p> <p>ประเมินผล กิจ กรรม</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● เข้าร่วมชมนักศึกษาจัดสถานที่พร้อมอุปกรณ์ในการดำเนินกิจกรรมชุมชน ● ประชุมกลุ่ม เพื่อประเมินกิจกรรมที่ดำเนินการเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ (พิชิตนี้ ขั้นตอน ① → ② → ③ → ④)

เวลา / ประเด็น	รูปแบบปกติ	เวลา / ประเด็น	รูปแบบแก้ปัญหา
			<ul style="list-style-type: none"> • ตรวจสอบผลการดำเนินการเทียบกับเป้าหมาย • นักศึกษาแต่ละคนบันทึกการเรียนรู้ประจำวัน
วันที่ 9 เตรียมกิจกรรม	<ul style="list-style-type: none"> • แบ่งนักศึกษาเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 เข้าร่วมเพื่อนำเสนอข้อมูลแก่ผู้นำและสมาชิกในชุมชน พร้อมร่วมวางแผนดำเนินกิจกรรม • กลุ่มที่ 2 จัดเตรียมกิจกรรม 	วันที่ 9 ประเมินผล	<ul style="list-style-type: none"> • ประชุมกลุ่มเพื่อประเมินผลการฝึกปฏิบัติและเสนอข้อเสนอแนะ เพื่อปรับปรุงรูปแบบการฝึกปฏิบัติ • ประเมินผลสัมฤทธิ์ภายหลังฝึกปฏิบัติ • ตรวจสอบผลการดำเนินการเทียบกับเป้าหมาย • นักศึกษาแต่ละคนบันทึกการเรียนรู้ประจำวัน • สิ้นสุดการฝึกปฏิบัติ
วันที่ 10 เวลา 08.00-12.00 น.	<ul style="list-style-type: none"> • เข้าร่วมชม • ดำเนินกิจกรรมตามแผนระหว่างเวลา 09.00-12.00 น. • ประเมินผลกิจกรรมโครงการรูปแบบการฝึกปฏิบัติ พร้อมข้อเสนอแนะ • ประเมินผลสัมฤทธิ์ภายหลังการฝึกปฏิบัติ • สิ้นสุดการฝึกปฏิบัติ 		

1.2 ปัญหาที่เรียนซึ่งเกิดขึ้นขณะฝึกปฏิบัติการ กลวิธีการจัดการและความคิดเห็นของนักศึกษาและอาจารย์
 นิเทศ มีดังต่อไปนี้

ปัญหา	กลวิธีการจัดการ	ความคิดเห็นต่อการฝึกปฏิบัติ	
		นักศึกษา	อาจารย์นิเทศ
<p>1. ปัญหาเข้าสู่บทเรียน การฝึกปฏิบัติ, ข้อมูลจากเจ้าหน้าที่และผู้นำชุมชน เรื่อง การระบาดและเจ็บป่วยของประชาชนด้วยโรคไข้เลือดออก ในเดือน มีนาคม 2547</p> <p>ไข้เลือดออก</p> <pre> graph TD A[มีแหล่งเพาะพันธุ์ยุง + มีแหล่งโรค] --> B[ยุงมีเชื้อ] B --> C[ยุงกัดกลุ่มเสี่ยง] C --> D[ประชาชนป่วย] D --> E[ตาย] </pre> <p>• จะหากกลุ่มเสี่ยงได้อย่างไร</p> <p>• ลักษณะของประชากรกลุ่มเสี่ยงเป็นอย่างไร</p> <p>• สุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมในชุมชน สนับสนุนให้เกิดแหล่งเพาะพันธุ์ แหล่งรังโรคอย่างไรบ้าง</p>	<ul style="list-style-type: none"> • นักศึกษา ระดมความคิดเกี่ยวกับปัญหาไข้เลือดออกในชุมชน • กำหนดขอบเขตของปัญหา • ระดมสมองถึงวิธีการแสวงหาข้อเท็จจริงของปัญหา • รวบรวมความรู้ข้อมูลเดิม (จากการเรียน) เพื่อแก้ปัญหาใหม่ 	<ul style="list-style-type: none"> • นักศึกษา ร้อยละ 95.91 มีความรู้สึกดีต่อการฝึกมีเพียง 1 คน รู้สึกอ่อนล้าเหนื่อย ซึ่งต่อเนื่องจากการฝึกหน่วยอื่นก่อนหน้า • ร้อยละ 62.55 ได้ความรู้ใหม่ ได้รับประสบการณ์จริง ได้ลงมือทำจริง ได้เรียนรู้ตลอดเวลาที่สถานการณ์ที่เกิดเฉพาะหน้า • นักศึกษาร้อยละ 33.36 รู้สึกสนุกในการเรียน • นักศึกษาร้อยละ 29.19 รู้สึกว่าตนเองยังไม่มีความพร้อม ไม่ได้เตรียมตัวก่อนการฝึกอย่างเพียงพอ ไม่มีความรู้เพียงพอตั้งตัวไม่ทันไม่เคยมีประสบการณ์ต้องทำทุกอย่างด้วยตนเอง แต่สนุกและท้าทายความสามารถดี • นักศึกษาทุกคน เห็นประโยชน์ของความร่วมมือในการทำงานของกลุ่ม ทุกคนตั้งใจทำงาน รู้จักการทำงานเป็นทีม 	<p>นักศึกษาไม่เตรียมตัวเองก่อนการฝึก</p> <ul style="list-style-type: none"> • ทั้งด้านความรู้จากภาคทฤษฎีที่ผ่านการเรียนแล้ว • ด้านร่างกายและสุขภาพ • ด้านอุปกรณ์การทำงาน <p>นอกจากนั้นยังมีปัญหาความขัดแย้งภายในกลุ่ม (ด้านความคิดจากการฝึกปฏิบัติหน่วยวิชาก่อนหน้า)</p> <ul style="list-style-type: none"> • เมื่อ Pre-test นักศึกษาส่วนใหญ่ทำไม่ได้ • เมื่อนักศึกษาเลือกผู้นำกลุ่มและทีมงานบรรยากาศมีความขัดแย้ง แต่ในภาพรวมนักศึกษาได้พยายามช่วยกันทำงานอย่างดี <p>พฤติกรรมที่เกิดขึ้นชัดเจนคือ</p> <ul style="list-style-type: none"> • การตอบคำถาม • การร่วมอภิปรายกลุ่ม • การแสดงความคิดเห็น • การนำเสนอวิธีการแก้ปัญหา • การประสานงานภายในกลุ่ม (ย่อย)

ปัญหา	กลวิธีการจัดการ	ความคิดเห็นต่อการฝึกปฏิบัติ	
		นักศึกษา	อาจารย์นิเทศ
<p>2. ปัญหาการร่างแผนที่ ผิดความจริง แผนที่ขาดความละเอียด เช่น มีบ้าน ไม่มีเลขที่จำนวนมาก</p> <p>เหตุ :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● นักศึกษาไม่มีประสบการณ์ ● ขาดความละเอียดรอบคอบ ● การตรวจสอบไม่เพียงพอ ● ระยะเวลาจำกัดต้องเร่งการทำงาน ● ขาดการเตรียมการ <p>ผล :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● การแบ่งงานไม่สมดุลผิดเป้าหมาย ● งานผิดพลาดต้องตรวจสอบซ้ำ เสียเวลา เสียพลังงาน <p>ผลต่อเนื่อง</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ส่งผลกระทบต่อการวางแผนในการเก็บรวบรวมข้อมูล ● การจัดสรรกำลังคนเพื่อปฏิบัติงานตามแผน 	<p>นักศึกษาสรุปปัญหาและใช้กลวิธีของพีชชีนี ในทุกขั้นตอนตั้งแต่</p> <p>การสืบเสาะค้นหา</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ระบุปัญหาความผิดพลาดของการทำแผนที่ 2. แสวงหาข้อเท็จจริงและแนวทางแก้ปัญหา โดยการตรวจสอบซ้ำโดยนักศึกษา ผู้รับผิดชอบพื้นที่เดิมและกลุ่มรับผิดชอบแผนที่จะดูความถูกต้องในภาพรวม <p>ขั้นแก้ปัญหา</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ได้ระดมทรัพยากรที่จำเป็นเพื่อดำเนินการตามแนวทางที่ตกลงไว้ <p>ขั้นสร้างความรู้</p> <ul style="list-style-type: none"> ● นักศึกษาวิเคราะห์แยกแยะปัญหาและผลที่เกิดขึ้น ● เปรียบเทียบหลักการวิชาการและการนำมาปฏิบัติจริง <p>ขั้นอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น</p> <p>นักศึกษาสรุปทเรียนและความรู้เพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้ในอนาคตเมื่อต้องสำรวจและทำแผนที่ชุมชนในการปฏิบัติงานวิชาชีพ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● นักศึกษาร้อยละ 33.28 คิดว่าการฝึกปฏิบัติจำเป็นต้องมีความรู้ทางทฤษฎีและแนวทางที่ถูกต้องก่อนที่จะฝึกปฏิบัติ การเตรียมตัวอ่านทบทวนจะทำให้สามารถนำความรู้มาใช้ได้และทำให้งานจะเสร็จตามเป้าหมาย ● นักศึกษาได้ความรู้มากมายเมื่อได้ทำแผนที่จริงด้วยตนเอง ● การเรียนแบบแก้ปัญหาทำให้รู้จักคิดเป็นเหตุเป็นผลในการที่จะทำ ● นักศึกษาทุกคนได้ประสบการณ์ในการทำหน้าที่ การใช้เข็มทิศจากเริ่มแรกไม่เข้าใจจนเข้าใจและใช้งานได้ ● ยิ่งฝึกยิ่งรู้อะไรมากขึ้นเกี่ยวกับสิ่งที่เรียน ● การทำแผนที่สนุกและท้าทายความสามารถ 	<p>สภาพหมู่บ้านกว้างมากไม่ได้ตั้งความคาดหวังให้นักศึกษาทำแผนที่ทั้งหมดบ้าน แต่นักศึกษาร่วมใจกันทำและช่วยกันแก้ปัญหาทำให้งานคล่องเกินกว่าการคาดหมาย</p> <p>จากการดูแผนที่ฉบับร่างสภาพกายภาพยังไม่ถูกต้องทั้งทิศ ถนน และบ้าน โดยเฉพาะบ้านที่ไม่มีเลขที่มีจำนวนมากและนักศึกษาไม่เห็นความสำคัญในประเด็นนี้ ทักษะที่ใช้มากในการนิเทศการเรียนแบบแก้ปัญหาสำหรับผู้นิเทศคือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การใช้คำถามอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อกระตุ้นให้นักศึกษาได้คิด 2. การสะท้อนความคิดเห็นของนักศึกษา 3. การนำเสนอข้อเท็จจริงหลักการประสบการณ์ 4. ไม่ปิดกั้นความคิดของนักศึกษาและกลุ่ม 5. ไม่สั่งการ เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ทดลองแก้ปัญหาด้วยตนเอง

ปัญหา	กลวิธีจัดการ	ความคิดเห็นต่อการฝึกปฏิบัติ	
		นักศึกษา	อาจารย์นิเทศ
<p>3. มีปัญหาการใช้แบบสอบถาม ข้อมูลไม่ครบ ไม่ถูกต้อง วิเคราะห์ไม่ได้ สาเหตุ</p> <p>1. นักศึกษาผู้ใช้เครื่องมือไม่ทำความเข้าใจเครื่องมืออย่างดี เพียงพอ</p> <p>2. ข้อตกลง เกณฑ์ต่าง ๆ ที่กำหนดจากส่วนกลาง ได้รับการนำไปใช้ไม่ครบถ้วน</p> <p>3. การบรรณาธิกรข้อมูลไม่สมบูรณ์</p> <p>ผลลัพธ์</p> <p>1. ต้องใช้เวลาจัดการข้อมูลเพิ่มมากขึ้น</p> <p>2. ทำงานช้าไปมา เนื่องจากงานไม่เรียบร้อยทำให้เกิดความเมือหน่าย</p>	<p>กลุ่มนักศึกษาผู้รับผิดชอบการเก็บรวบรวมข้อมูล ระดมความคิดในการประชุม เพื่อสรุปปัญหา และแสวงหาวิธีการแก้ไข</p> <p>ขั้นสืบเสาะค้นหา</p> <p>1. ระบุปัญหาที่เกิดขึ้น</p> <p>2. แสวงหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้น</p> <p>เนื่องจาก</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ความไม่ละเอียด รอบคอบของสมาชิกในการตรวจสอบ ● การระบุข้อตกลงและการดำเนินการตามข้อตกลงไม่เคร่งครัด <p>ขั้นแก้ปัญหา</p> <p>1. ประชุมตกลงกันใหม่ ชักซ้อมความเข้าใจและให้โอกาสสมาชิกในการซักถาม และบันทึกเกณฑ์ต่างๆ ในการประเมิน</p> <p>2. ทบทวนขั้นตอนดำเนินการ ชี้แจงให้สมาชิกเห็นถึงความสำคัญของการบันทึกและตรวจสอบ</p> <p>3. เก็บข้อมูลเพิ่มในรายที่ไม่สมบูรณ์ โดยผู้รับผิดชอบคนเดิม</p> <p>ขั้นสร้างความรู้</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● เรียนรู้การทำงานเป็นหมู่คณะ ความร่วมมือ การสื่อสาร การแบ่งงานรับผิดชอบอย่างชัดเจน ● ได้รู้ว่าการทำงานกลุ่ม ความสามัคคีและความรับผิดชอบเป็นสิ่งสำคัญมาก ● ได้ฝึกหัดความอดทน ● นักศึกษาต้องศึกษาค้นคว้าตลอดเวลา ● ได้ประสบการณ์ที่หาที่ไหนไม่ได้อีกแล้ว ● เรียนรู้ว่าการนำทฤษฎีมาใช้จริงเป็นอย่างไร ● การได้มาซึ่งความรู้และประสบการณ์ต้องมีความอดทน ความพยายาม ไม่ย่อท้อ ต่ออุปสรรคหรือความเหน็ดเหนื่อย ● ความผิดพลาดเป็นบทเรียนที่ดีของทุกคนเพื่อนำต่อไปจะมีการพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น ● การเรียนโดยมีผู้เรียนเป็นศูนย์กลางทำให้ทุกคนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาบทเรียนเพิ่มมากขึ้น ฝึกความรับผิดชอบและความอดทนโดยมีอาจารย์คอยช่วยชี้แนะแนวทาง 	<p>ในหมู่บ้านมีการจ้างงานในการคัดแยกใบยาสูบ เพื่อเข้าโรงปรุ จึงมีชาวบ้านในหมู่บ้านจำนวนมาก ทำงานในเวลากลางวันในหมู่บ้าน ซึ่งมีการคัดแยกใบยา เมื่อนักศึกษาแบ่งผู้รับผิดชอบไปเก็บข้อมูลตามบ้านจึงไม่พบเจ้าของบ้าน เมื่อนำเข้าสู่กรแก้ปัญหา นักศึกษาได้ร่วมกันหาทางแก้ไข โดยส่งนักศึกษาเป็นกลุ่มขอความร่วมมือเจ้าของกิจการเพื่อขออนุญาตสัมภาษณ์ คนงานขณะทำงานและเก็บข้อมูลขณะคนงานพัก</p> <ul style="list-style-type: none"> ● นักศึกษาบางคนไม่มีประสบการณ์ในการเป็นผู้นำกลุ่ม มีปัญหาด้านการจัดการยังไม่รู้หน้าที่ของตนเพียงพอ ทำให้เป็นปัญหาในการปฏิบัติงาน ● นักศึกษาทั้งกลุ่มได้พยายามใช้ศักยภาพของแต่ละคนมาช่วยกันแก้ไขปัญหา เห็นถึงความอดทน เสียสละและรับผิดชอบต่องานอย่างชัดเจน

ปัญหา	กลวิธีการจัดการ	ความคิดเห็นต่อการฝึกปฏิบัติ	
		นักศึกษา	อาจารย์นิเทศ
	<p>ขั้นสร้างความรู้</p> <ul style="list-style-type: none"> • นักศึกษาวิเคราะห์ปัญหาและผลที่เกิดขึ้น • ระบุสาเหตุและนำความรู้มาใช้แก้ปัญหาได้ • สามารถตรวจสอบประเมินผลงานของตนเองและสมาชิกกลุ่ม และสามารถให้คำแนะนำการปฏิบัติอย่างถูกต้องได้ <p>ขั้นอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น</p> <ul style="list-style-type: none"> • นักศึกษาทั้งกลุ่มร่วมมือกันระดมสมอง สรุปรบทเรียนและความรู้จากขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ สามารถกำหนดวิธีการในการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพได้ 		
<p>4. ปัญหาการจัดการกิจกรรม/ โครงการ</p> <ul style="list-style-type: none"> • เป็นกิจกรรมซึ่งดำเนินการในศูนย์เด็กเล็กซึ่งรับเด็กก่อนวัยเรียนจากหลายหมู่บ้านเด็กในศูนย์รวมกันหลายช่วงอายุทั้งช่วยตัวเองได้ ช่วยได้บ้างและเป็นเด็กเล็กมาก พี่เลี้ยงในศูนย์มีจำนวน 4 คน ดูแลเด็กทั้งหมด ประมาณ 50 คน 	<p>นักศึกษาประชุมกลุ่มแบ่งหน้าที่รับผิดชอบวางแผนดำเนินการล่วงหน้า</p> <p>เกิดปัญหา</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ยานพาหนะมารับช้ากว่ากำหนด <p>การแก้ไข</p> <ul style="list-style-type: none"> • ปรับกิจกรรมบางส่วนออกไป • เลื่อนเวลานัดทำกิจกรรม 	<p>สนุกกับการจัดกิจกรรมได้เห็นสิ่งที่ผิดพลาดและการแก้ไข มีประโยชน์สามารถนำไปใช้ในการวางแผน ดำเนินกิจกรรมลักษณะนี้ได้ ดีใจที่กิจกรรมสำเร็จ ผลออกมาดี สนุกมาก ความสามัคคีในกลุ่มเพิ่มมากขึ้น</p>	<p>กิจกรรมวันนี้ต้องปรับแผนตลอดเวลา ฉุกเฉินทุกเนื่องจากเข้าชุมชนช้ากว่ากำหนด นักศึกษาร่วมกันแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ในระดับดี จำนวนเด็กในศูนย์มีมากและหลากหลาย อายุทำให้เกิดปัญหาในการจัดการ การจัดกลุ่มเด็กทำกิจกรรมหมุนเวียนในฐานของกิจกรรมต่าง ๆ แต่</p>

ปัญหา	กลวิธีการจัดการ	ความคิดเห็นต่อการฝึกปฏิบัติ	
		นักศึกษา	อาจารย์นิเทศ
<ul style="list-style-type: none"> ● นักศึกษาจัดกิจกรรมการประเมินภาวะสุขภาพเด็ก ● การคัดกรองเด็กออทิสติก ● การตรวจพัฒนาการเด็ก ● การดูแลความสะอาดช่องปาก สอนการแปรงฟันเด็ก ● การเล่านิทานให้ความรู้เกี่ยวกับโรคในเด็ก ● การให้เอกสารทางวิชาการในการป้องกันโรคในเด็กแก่พี่เลี้ยงในศูนย์ 	<p>2. เด็กในศูนย์มาจากหลายหมู่บ้าน ระบบการบันทึกข้อมูลเด็กยังไม่เรียบร้อย ไม่รู้ชื่อเด็ก อายุ และบ้านเลขที่</p> <p>การแก้ไข</p> <p>ขอความร่วมมือกับพี่เลี้ยงในศูนย์ซึ่งรู้จักเด็กเป็นอย่างดี ช่วยให้ ข้อมูล ในขณะดำเนินการ นักศึกษาได้แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า และนำปัญหาต่าง ๆ มาวิเคราะห์โดยใช้กลวิธีของพิชชีนีในภายหลัง ทำให้ได้ข้อสรุปซึ่งสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์อื่น ๆ ได้</p>	นักศึกษา	<p>แต่ นักศึกษาตั้งใจและพยายามดำเนินการอย่างเต็มที่ภาพรวมกิจกรรม มีความสนุกได้สาระ และประโยชน์ทั้งในกลุ่มเด็ก พี่เลี้ยงศูนย์เด็กเล็ก และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ซึ่งรับผิดชอบในพื้นที่ มีข้อมูล พื้นฐานด้านสุขภาพเด็ก ใช้สำหรับวางแผนให้บริการได้เป็นอย่างดี</p>

รูปแบบการฝึกปฏิบัติการพยาบาลอนามัยชุมชน 2 โดยใช้การเรียนแบบแก้ปัญหาของพิชชีนี นอกจากจะทำให้ นักศึกษาทุกคนสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ในการฝึกปฏิบัติการนำกระบวนการพยาบาลมาใช้ในการประเมินภาวะสุขภาพอนามัยของประชาชนในชุมชน การวินิจฉัยปัญหา การวางแผนแก้ไขปัญหและการให้บริการอนามัยเพื่อส่งเสริมสุขภาพชุมชน (คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค, 2546 : 1) ยังสามารถพัฒนาคุณสมบัติส่วนบุคคลของนักศึกษาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ในการทำงานเป็นระบบ ความอดทน อดกลั้น กล้าแสดงออก การอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การแก้ปัญหา การพัฒนาภาวะผู้นำผู้ตาม การยอมรับความคิดเห็น และการประสานงานติดต่อสื่อสาร เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการทำงานจนประสบความสำเร็จ

2. ผลสัมฤทธิ์ในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลอนามัยชุมชน ด้านความรู้ในการวินิจฉัยชุมชน

จากการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ในการวินิจฉัยชุมชนของนักศึกษาพยาบาล พบว่า นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยก่อนฝึกปฏิบัติ เท่ากับ 4.08 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.89 และเมื่อผ่านการฝึกปฏิบัติการพยาบาลอนามัยชุมชนทุกขั้นตอน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ในการวินิจฉัยชุมชน เท่ากับ 6.01 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.20 เมื่อเปรียบเทียบความรู้ พบว่า ความรู้ภายหลังการฝึกปฏิบัติสูงกว่าก่อนฝึกปฏิบัติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($t = -6.54, p = .000$) ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ในการวินิจฉัยชุมชนของนักศึกษาพยาบาลก่อนและหลังฝึกปฏิบัติการพยาบาลอนามัยชุมชน

ผลสัมฤทธิ์ความรู้ในการวินิจฉัยชุมชน	n	$\bar{X}$	SD	t	df	p
ก่อนการฝึกปฏิบัติ	24	4.08	1.89	-6.54	23	.000
หลังการฝึกปฏิบัติ	24	6.01	1.20			

จากตารางที่ 1 นักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ผ่านการฝึกปฏิบัติการพยาบาลอนามัยชุมชน จะมีผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ในการประเมินชุมชนภายหลังการฝึกสูงกว่าก่อนการฝึกปฏิบัติ

3. ความสามารถในการแก้ปัญหาของนักศึกษา ก่อนและหลังฝึกปฏิบัติการ

จากการศึกษาความสามารถในการแก้ปัญหาของนักศึกษา พบว่า นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยก่อนฝึกปฏิบัติเท่ากับ 16.04 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.59 และเมื่อผ่านการฝึกปฏิบัติการพยาบาลอนามัยชุมชน โดยใช้รูปแบบการเรียนแบบแก้ปัญหา พบว่า คะแนนเฉลี่ยความสามารถในการแก้ปัญหา เท่ากับ 18.08 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.12 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบ พบว่า ความสามารถในการแก้ปัญหายังหลังการฝึกปฏิบัติสูงกว่าก่อนฝึกปฏิบัติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($t = -4.36, P = .000$) ดังรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบความสามารถในการแก้ปัญหาของนักศึกษาพยาบาลก่อนและหลังการฝึกปฏิบัติการพยาบาลอนามัยชุมชน โดยใช้วิธีการเรียนแบบแก้ปัญหา

ความสามารถในการแก้ปัญหา	n	$\bar{X}$	SD	t	df	p
ก่อนการฝึกปฏิบัติ	24	16.04	2.59	-4.36	23	.000
หลังการฝึกปฏิบัติ	24	18.08	2.12			

จากตารางที่ 2 จะเห็นได้ว่า ผลการศึกษานับสนับสนุนสมมติฐาน ข้อที่ 1 ที่ว่า นักศึกษาที่ผ่านการฝึกปฏิบัติการพยาบาลอนามัยชุมชน โดยใช้การเรียนแบบแก้ปัญหามีคะแนนความสามารถในการแก้ปัญหายังหลังการฝึกมากกว่าก่อนการฝึกปฏิบัติ

4. ความคิดเห็นของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างต่อรูปแบบการฝึกปฏิบัติการโดยใช้การแก้ปัญหาของพีชชีนี

4.1 ความคิดเห็นต่อการเตรียมการของอาจารย์นิเทศ

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการเตรียมการของอาจารย์นิเทศ

ประเด็นความเห็น	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
1. การกำหนดกิจกรรมการฝึกปฏิบัติร่วมกับนักศึกษา	4.27	0.55	มาก
2. การเตรียมปัญหาหรือสถานการณ์ เพื่อกระตุ้นให้นักศึกษาฝึกการวิเคราะห์	4.55	0.51	มากที่สุด
3. กำหนดวัตถุประสงค์ชัดเจน	4.45	0.67	มาก
4. กำหนดเนื้อหาการฝึกปฏิบัติอย่างชัดเจน	4.38	0.67	มาก

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่า ความคิดเห็นของนักศึกษาในส่วนการเตรียมการของอาจารย์นิเทศพบว่า ส่วนใหญ่ได้รับการประเมินในระดับมาก โดยมีระดับคะแนนสูงสุดเป็นการเตรียมปัญหาหรือสถานการณ์เพื่อกระตุ้นให้นักศึกษาได้ฝึกหัดการคิดวิเคราะห์ ($\bar{X}=4.55$, $SD=0.51$).

4.2 ลักษณะการดำเนินงานในการนิเทศของอาจารย์นิเทศ

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของนักศึกษาต่อลักษณะการดำเนินงานนิเทศของอาจารย์นิเทศ

ประเด็นความเห็น	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
1. กระตุ้นให้นักศึกษาสามารถตั้งประเด็นปัญหาและแสวงหารายละเอียดของปัญหาได้	4.45	0.60	มาก
2. ฝึกให้นักศึกษาสามารถสรุปข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลได้	4.55	0.51	มากที่สุด
3. กระตุ้นให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ	4.77	0.43	มากที่สุด
4. ยอมรับความคิดเห็นของนักศึกษา	4.41	0.59	มาก
5. ส่งเสริมให้นักศึกษาได้ร่วมกันอภิปรายและดำเนินการทำงานกลุ่ม	4.77	0.43	มากที่สุด
6. ฝึกให้นักศึกษาวิพากษ์วิจารณ์เสนอแนะความคิดเห็นและนำเสนอวิธีการแก้ปัญหาอย่างสม่ำเสมอ	4.77	0.43	มากที่สุด
7. เชื่อมโยงการฝึกปฏิบัติกับการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน	4.59	0.59	มากที่สุด
8. ให้กำลังใจและสร้างให้เกิดความมั่นใจแก่นักศึกษาว่าตนเองสามารถแก้ปัญหาได้	4.64	0.58	มากที่สุด
9. เมื่อเสร็จสิ้นการฝึกแต่ละวัน อาจารย์นิเทศ และนักศึกษาได้สรุปร่วมกันถึงสิ่งที่ดำเนินการเปรียบเทียบกับเป้าหมาย สรุปเนื้อหาความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับ	4.64	0.49	มากที่สุด

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่า ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อลักษณะการดำเนินการของอาจารย์นิเทศส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีระดับความคิดเห็นมากที่สุดในประเด็นการกระตุ้นให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ ($\bar{X}=4.77$, $SD=0.43$) ส่งเสริมให้นักศึกษาได้ร่วมกันอภิปรายและดำเนินการทำงานกลุ่ม ($\bar{X}=4.77$, $SD=0.43$) และฝึกให้นักศึกษาวิพากษ์วิจารณ์เสนอแนะความคิดเห็นและนำเสนอวิธีการแก้ปัญหาอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X}=4.77$, $SD=0.43$)

4.3 รูปแบบการฝึกปฏิบัติ

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของนักศึกษาต่อรูปแบบการฝึกปฏิบัติงานแบบแก้ปัญหา

ประเด็นความเห็น	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
1. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดวิธีการฝึกปฏิบัติ	4.64	0.49	มากที่สุด
2. รูปแบบการฝึกปฏิบัติมีความท้าทายน่าติดตาม	4.14	0.71	มาก
3. บรรยากาศการฝึกปฏิบัติ ส่งเสริมให้เกิดความสนใจใคร่รู้ สร้างให้เกิดแนวคิดในการปฏิบัติงานวิชาชีพ	4.27	0.70	มาก
4. ผู้เรียนมีโอกาสได้ตัดสินใจด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอ	4.45	0.60	มาก
5. ผู้เรียนมีโอกาสแสดงความคิดเห็นหรือโต้แย้งด้วยเหตุผลอย่างสม่ำเสมอ	4.57	0.51	มากที่สุด
6. ฝึกให้เกิดความสามารถในการตั้งคำถาม การแสวงหาคำตอบและการใช้เหตุผลอย่างสม่ำเสมอ	4.59	0.50	มากที่สุด
7. รูปแบบการฝึกส่งเสริมให้เกิดการนำความรู้มาใช้อย่างครบถ้วนและเกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา	4.45	0.60	มาก
8. บรรยากาศการฝึก เครียด เร่งรีบ และอึดอัด	4.00	0.82	มาก
9. ผู้เรียนมีความสนใจในการปฏิบัติงาน	4.27	0.70	มาก
10. ผู้เรียนเกิดความเชื่อมั่นในการแก้ปัญหาของตนเองเพิ่มขึ้น	4.14	0.71	มาก
11. ผู้เรียนมีอิสระในการทดสอบข้อสันนิษฐานของตนเองและกลุ่ม	4.27	0.63	มาก
12. รูปแบบการเรียนกระตุ้นหรือส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความสนใจที่จะเรียนรู้ หรือแสวงหาคำตอบด้วยตนเองเพิ่มขึ้น	4.27	0.55	มาก
13. บรรยากาศการเรียนเป็นมิตรและส่งเสริมการแสดงศักยภาพของนักศึกษาแต่ละคน	4.27	0.63	มาก

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่านักศึกษามีความคิดเห็นต่อรูปแบบการฝึกปฏิบัติแบบแก้ปัญหา โดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก และมีบางประเด็นที่อยู่ในระดับมากที่สุด คือ การที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดวิธีการฝึกปฏิบัติ ($\bar{X}=4.46$, $SD=0.49$) ผู้เรียนมีโอกาสแสดงความคิดเห็นหรือโต้แย้งด้วยเหตุผลอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X}=4.57$, $SD=0.51$) และเป็นการฝึกให้เกิดความสามารถในการตั้งคำถาม การแสวงหาคำตอบและการใช้เหตุผลอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X}=4.59$, $SD=0.50$) บ่งชี้ให้เห็นว่านักศึกษาได้รับประสบการณ์การจัดการฝึกปฏิบัติที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยวิธีการแก้ปัญหาและนักศึกษาสามารถรับรู้ผลการฝึกว่าช่วยพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหา การตั้งคำถาม การใช้เหตุผลและการมีอิสระในการแสดงความคิดเห็นได้

4.4 ความเห็นด้านอื่น ๆ ของนักศึกษา

4.4.1 ความเห็นของนักศึกษาต่อการฝึกปฏิบัติ

ดีมาก ดีใจที่ได้ฝึกมีประโยชน์มาก เป็นประสบการณ์ที่ดีมาก ชอบจนต้องการเลือกเรียนสาขารนสุขในการฝึก elective

4.4.2 ผลลัพธ์จากการฝึกในวัตถุประสงค์ของการพยาบาลอนามัยชุมชน

นักศึกษาได้ใช้กระบวนการพยาบาลในการดำเนินงานทุกขั้นตอนได้นำความรู้จากการเรียนภาคทฤษฎีมาใช้จากไม่รู้ ไม่เป็น ไม่เข้าใจ เมื่อได้ทำเอง ทำจริง เกิดการคิดได้เอง ทำเอง และทำเป็น ความรู้เพิ่มขึ้น

4.4.3 ผลลัพธ์ด้านการพัฒนาคุณสมบัติของผู้เรียน

4.4.3.1 คุณสมบัติส่วนบุคคล ความอดทน ความรับผิดชอบ ละเอียดยรอบคอบ เป็นผู้ใหญ่ขึ้น การกล้าแสดงออก กล้าแสดงความคิดเห็น กล้าทำในสิ่งที่ควรทำ ความร่วมมือ ความรักหมู่คณะ ความสามัคคี ความเสียสละ ฝึกแก้ปัญหา เรียนรู้การมองปัญหา

4.4.3.2 คุณสมบัติการทำงาน การแบ่งเวลา การเป็นผู้นำ การเป็นผู้ตาม การวางแผนงานด้วยตนเอง เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย การติดต่อประสานงานเพื่อขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานภายนอก

4.4.4 ผลลัพธ์จากการผ่านวิธีเรียนแบบแก้ปัญหา

เป็นการเรียนที่ท้าทายความสามารถ สนุกกับการเรียนและการทำงาน ได้เรียนรู้จากการทำงาน ฝึกการคิดเป็นระบบ มีเหตุผล การคิดสร้างสรรค์ เรียนรู้ การมองปัญหา การคิดแก้ไข เมื่อพบปัญหา แก้ปัญหาเอง โดยไม่ต้องมีใครมาบอกให้ระวัง ได้คิดเอง ทำเอง แก้ปัญหาเอง รู้สึกดีที่ อาจารย์ถามถึงปัญหาที่เกิดขึ้น ทุกคนได้แสดงความคิดเห็นของตนเองหลังจากการทำงานร่วมกัน ได้มองเห็นภาพรวมของกลุ่มทำงาน ได้เห็นสาเหตุของปัญหาเกิดจากอะไร จะแก้ไขอย่างไร ทำให้นักศึกษาพยายามปรับปรุง ช่วยกันทำงานให้ดีขึ้น นักศึกษาทุกคนพร้อมที่จะเรียนรู้ไปด้วยกัน

4.4.5 สิ่งที่ควรปรับปรุง

4.4.5.1 ควรสร้างบรรยากาศการฝึกไม่ให้เคร่งเครียด อึดอัด ควรให้กำลังใจแก่นักศึกษาในการทำงาน

- 4.4.5.2 เพิ่มระยะเวลาฝึก เนื่องจากกิจกรรมมีมาก
- 4.4.5.3 ระยะทางไปชุมชนไกลไป
- 4.4.5.4 ต้องการคำแนะนำจากอาจารย์ผู้เฝ้าเทศก่อนการปฏิบัติจริง
- 4.4.5.5 การมอบหมายงานควรชัดเจนเพิ่มขึ้น และควรมีการตกลงกันก่อนมอบหมายงาน
- 4.4.5.6 ชี้แจงวัตถุประสงค์ให้ชัดเจนเพิ่มขึ้น

PAYAP UNIVERSITY